

Guidelines for Developing Technology Leadership among School Administrators under the Saraburi Primary Educational Service Area Office 2

Sudarat Sakdee

Rangsit University

E-mail: susakdee@gmail.com

Chatchaya Perathornich

Rangsit University

E-mail: santana.p@rsu.ac.th

Received	Reviewed	Revised	Accepted
05/05/2026	13/05/2026	26/05/2026	30/05/2026

Abstract

Background and Aims: In the digital era, where technology plays a significant role in educational management, school administrators are required to develop technological leadership in order to drive both learning and administration effectively. Development strategies should therefore focus on promoting digital skills, cultivating a technology-oriented vision, and utilizing technology for data-informed decision-making. Accordingly, the objectives of this research are: 1) study the current conditions, desirable conditions, and needs assessment of technological leadership among school administrators under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2; and 2) propose guidelines for developing technological leadership of school administrators under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2.

Methodology: This research employed a mixed-methods approach, with the research procedures divided into two phases according to the research objectives. Phase 1 involved quantitative research. The sample consisted of 297 teachers under the jurisdiction of the Saraburi Primary Educational Service Area Office 2, selected through stratified random sampling. The instrument used for data collection was a five-point rating scale questionnaire in a dual-response format. The statistics used for data analysis included mean, standard deviation, and the calculation of the Priority Needs Index (PNI).

Phase 2 involved qualitative research. The key informants consisted of five experts in the development of technological leadership among school administrators. The research instrument was a semi-structured interview, and the data were analyzed using content analysis.

Results: 1) The current conditions of technological leadership among school administrators under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2 were at a high level overall, with technology-enhanced learning management being the highest. The desirable conditions were at the highest level overall, with personnel development being the highest aspect. The highest priority need was in supporting management and operations through technology ($PNI_{\text{modified}} = .33$). 2) The guidelines for developing technological leadership of school administrators under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2 are as follows: 7 guidelines for supporting management and operations through technology, 6 guidelines for creating a technology-enhanced learning culture, 6 guidelines for personnel development, 5 guidelines for ethical use of technology, 7 guidelines for visionary leadership, and 7 guidelines for technology-enhanced learning management.

Conclusion: School administrators under the Saraburi Primary Educational Service Area Office 2 possess a satisfactory level of technological leadership, demonstrating the ability to appropriately apply technology in both learning management and administrative tasks. However, there remains an urgent need for development in areas of support, administration, and operations using technology, in order to effectively respond to changes in the digital era. The development framework proposed in this study serves as an essential tool for enhancing administrators' competencies to align with the evolving context of future education.

Keywords: Leadership; Technology; School Administrator; Development Strategy

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

สุดารัตน์ คักดีดี

มหาวิทยาลัยรังสิต

อีเมล: susakdee@gmail.com

ชัชชญา พิระธรณิศร์

มหาวิทยาลัยรังสิต

อีเมล: santana.p@rsu.ac.th

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี เพื่อขับเคลื่อนการเรียนรู้และการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางการพัฒนาจึงควรมุ่งเน้นการส่งเสริมทักษะดิจิทัล วิสัยทัศน์เชิงเทคโนโลยี และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการตัดสินใจอย่างมีข้อมูลสนับสนุน ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 และ 2) เสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี โดยแบ่งการดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์เป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 297 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ในรูปแบบการตอบสนองคู่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการคำนวณดัชนีความต้องการจำเป็น ขั้นตอนที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ท่าน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย: พบว่า 1) สภาพปัจจุบันภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร และความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุน การบริหาร และการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยี ($PNI_{modified} = .33$) และ

2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 คือ ด้านการสนับสนุน การบริหาร และการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยี 7 แนวทาง ด้านสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี 6 แนวทาง ด้านการพัฒนาบุคลากร 6 แนวทาง ด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม 5 แนวทาง ด้านความเป็นผู้นำอย่างมีวิสัยทัศน์ 7 แนวทาง และด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี 7 แนวทาง

สรุปผล: ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในระดับที่น่าพึงพอใจ โดยสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้และบริหารงานได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม ยังมีความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาในด้านการสนับสนุน การบริหาร และการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยี เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำแนวทางพัฒนาในครั้งนี้จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างสมรรถนะของผู้บริหารให้ทันต่อบริบทของการศึกษาในอนาคต

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ; เทคโนโลยี; ผู้บริหารสถานศึกษา; แนวทางการพัฒนา

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในยุคโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างไม่หยุดยั้ง ส่งผลต่อความท้าทายในการพัฒนาประเทศและการแข่งขันในเวทีโลก การวางแผนพัฒนาประเทศจึงต้องมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีสมรรถนะและทักษะที่เท่าทันดิจิทัล ซึ่ง "เทคโนโลยีทางการศึกษา" ถือเป็นกลไกเชิงยุทธศาสตร์สำคัญที่ได้รับการรับรองตามกฎหมาย โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (หมวด 9 มาตรา 64 และ 65) บัญญัติให้รัฐต้องส่งเสริมการผลิต จัดทำ และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควบคู่ไปกับการพัฒนาบุคลากร ทั้งผู้ผลิตและผู้ใช้ให้มีทักษะอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ที่กำหนดให้ใช้ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ทันสมัย เป็นเครื่องมือเปิดโอกาสให้คนไทยทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ สื่อ และนวัตกรรมที่มีคุณภาพได้อย่างทั่วถึง โดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่ เพื่อขับเคลื่อนประเทศไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีส่งผลกระทบโดยตรงต่อรูปแบบการศึกษา สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม พร้อมทั้งพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับโลกภายนอกผ่านโครงข่ายอินเทอร์เน็ต การเปลี่ยนแปลงนี้มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง ก่อให้เกิดรูปแบบการเรียนรู้ใหม่ที่เน้นเนื้อหากระชับ ตรงประเด็น และเข้าใจง่าย มีความยืดหยุ่นและหลากหลาย พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงในโลกดิจิทัล

วิกฤตการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 เป็นปัจจัยเร่งสำคัญที่ทำให้ประชาชนต้องปรับตัวสู่สมดุลงใหม่หรือวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) การปฏิบัติตามมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมและการปฏิบัติงาน ณ ที่พักอาศัย (Work from Home) สะท้อนให้เห็นความจำเป็นของการใช้เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างชัดเจน สังคมการศึกษาเกิดการปรับตัวผ่านการประชุมทางไกลและการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ ตลอดจนการพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาในช่วงวิกฤต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้สถานศึกษาไทยต้องปรับเปลี่ยนแผนและเป้าหมายการดำเนินงาน มีการพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีคุณภาพสูงขึ้น นำเทคโนโลยีมาผสมผสานกับการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนปรับปรุงการวัดและประเมินผลให้มีความหลากหลายและน่าสนใจยิ่งขึ้น (บุญเลี้ยง ทุมทอง และประทวน วันนิจ, 2565)

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัลอย่างรวดเร็วยังส่งผลกระทบต่อผู้บริหารและครูที่ขาดทักษะความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี ทั้งในด้านการบริหารจัดการองค์กรและการจัดการเรียนรู้นอกจากนี้ การจัดการศึกษาในภาวะวิกฤตยังเผชิญปัญหาการขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวก และความไม่พร้อมในการเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตของผู้เรียน ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้การเรียนรู้ถูกขัดจังหวะและทำให้ผู้เรียนสูญเสียโอกาสทางการศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทและส่วนสำคัญยิ่งในการนำพาองค์กรเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความสำเร็จนี้จะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้บริหารตระหนักรู้และยอมรับการเปลี่ยนแปลงด้านนวัตกรรมในระดับบุคคลก่อน จากนั้นจึงสะท้อนภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีผ่านการกำหนดวิสัยทัศน์ วางนโยบาย และ ขับเคลื่อนเชิงรุกเพื่อพัฒนาครูให้มีสมรรถนะดิจิทัลตามมาตรฐาน ยกระดับขีดความสามารถของครูในการผสมผสานองค์ความรู้วิชาการเข้ากับเทคโนโลยีและการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ทุกห้องเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือหลักในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบนี้จะส่งผลดีโดยตรงต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้รับการบ่มเพาะทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ตลอดจนเกิดสมรรถนะการเรียนรู้ด้วยตนเองที่จำเป็นในยุคดิจิทัล (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562)

นอกจากนี้ ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษายังเป็นตัวแปรสำคัญที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยผู้บริหารต้องทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนและผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้บูรณาการทั้งในการบริหารงานชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม การหนุนเสริมจากผู้บริหารในลักษณะนี้ไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูเท่านั้น แต่ยังส่งผลให้กระบวนการบริหารงานภายในโรงเรียนทั้งหมดได้รับการแก้ไขและพัฒนาอย่างเป็นระบบ เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อทั้งองค์กร ครู และผู้เรียนอย่างยั่งยืน (ศักรินทร์ เหมหงษา และโยธิน ศรีโสภา, 2565)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 บริหารสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 135 โรงเรียน โดยยึดมั่นในพันธกิจการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการและยกระดับความเชี่ยวชาญดิจิทัลของบุคลากรให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สพป.สระบุรี เขต 2 ได้ขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาผ่าน SMILE Model ซึ่งกำหนดตัวชี้วัดสำคัญของคู่มือพัฒนาไว้อย่างชัดเจน 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านนวัตกรรมสร้างสรรค์ ที่เน้นบทบาทผู้บริหารในการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น การสนับสนุนครูในการใช้เทคโนโลยี และการนิเทศติดตาม และ 2) ด้านการเรียนรู้สู่ชีวิตวิถีใหม่ ที่มุ่งเน้นให้ผู้บริหารมีทักษะดิจิทัลในการสื่อสาร บริหารองค์กร และสร้างชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์

อย่างไรก็ตาม จากรายงานผลการประเมินสถานศึกษารายโรงเรียนตามแนวทาง SMILE Model สะท้อนให้เห็นปัญหาและช่องว่างในการพัฒนา (Gap) ที่สำคัญ กล่าวคือ เมื่อใดที่ผลการประเมินด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารลดระดับลงมาจาก "ดีเยี่ยม" อยู่ในระดับ "ดีมาก" จะส่งผลกระตุ้นให้ผลการประเมินในด้านครูและด้านผู้เรียนลดต่ำลงมาอยู่ในระดับดีมากหรือระดับดีด้วยเช่นกันอย่างเห็นได้ชัด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2, 2567)

ศักยภาพด้านเทคโนโลยีของครูและผู้เรียนมีความผูกพันและขึ้นตรงกับระดับความสามารถของผู้นำเป็นสำคัญ ดังนั้น การยกระดับผู้บริหารกลุ่มที่มีผลประเมินระดับดีมากให้ก้าวไปสู่ระดับดีเยี่ยม จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องอาศัยการวิจัยเพื่อศึกษาจัดทำ "แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี" ที่เป็นระบบและตรงจุด อันจะเป็นกลไกหลักในการยกระดับคุณภาพครูและผู้เรียนในสังกัด สพป.สระบุรี เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและบรรลุวิสัยทัศน์ของเขตพื้นที่การศึกษา

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยต้นทางอันทรงพลังที่ส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษา ผู้บริหารยุคใหม่จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในการบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ สนับสนุนการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมที่ทันสมัย ตลอดจนใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการชั้นเรียนและแก้ปัญหาภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ด้วยเหตุผลนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและจัดทำแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยผลการวิจัยในครั้งนี้ไม่เพียงแต่จะช่วยยกระดับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารเท่านั้น แต่จะส่งผลสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพผู้เรียนให้เกิดทักษะสารสนเทศและนวัตกรรมที่พร้อมรับวิถีชีวิตใหม่ ควบคู่ไปกับการเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ดิจิทัลที่มีระบบบริหารจัดการที่รวดเร็ว แม่นยำ และโปร่งใส อันจะนำไปสู่การยกระดับมาตรฐานการศึกษาในระดับเขตพื้นที่ได้อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method Research) มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ คือ ครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกเป็น 5 อำเภอ 1) อำเภอแก่งคอย 2) อำเภอหนองแค 3) อำเภอมวกเหล็ก และ 5) อำเภอวังม่วง จำนวนรวม 1,340 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2, 2567)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 297 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เครจซีและมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) โดยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามอำเภอ และการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการตรวจสอบคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 สำหรับใช้ในการหาข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close-end Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 เป็นแบบสอบถามแบบตอบสนองคู่ (Duel-response format) ชนิด 5 ระดับ โดยมีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความเป็นผู้นำอย่างมีวิสัยทัศน์ 2) การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี 3) การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี 4) การพัฒนาบุคลากร 5) การสนับสนุน การบริหาร และการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยี 6) การใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในแบบสอบถามโดยใช้คำถามปลายเปิด เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 และส่วนที่ 2 สำหรับ สำหรับใช้เป็น ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การวัดความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Validity) ผู้วิจัยนำ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เป็นผู้ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่าง วัตถุประสงค์และข้อคำถาม เพื่อหาค่าดัชนี Item Objective Consequence Index: IOC จะพิจารณา เลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป โดยค่า IOC ที่ได้มีค่าเท่ากับ 0.98 เมื่อแบบสอบถามผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว จึงหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยนำ แบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะ คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้การคำนวณหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟาด้วยวิธี Cronbach's Alpha Coefficient ของ Cronbach (1974) ซึ่งปรากฏผลได้ ค่าระดับความเชื่อมั่นเฉลี่ยที่ 0.981 โดยมีค่าความเชื่อมั่นสภาพปัจจุบันเท่ากับ 0.980 และค่าความ เชื่อมั่นสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.982

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ช่วง ได้แก่ การเก็บข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ในการวิจัยเชิง ปริมาณ โดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 297 ฉบับ และรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง มา ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ทางสถิติ และ การเก็บข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ในการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งคัดเลือกมาโดยการเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย 1) ผู้บริหาร สถานศึกษา จำนวน 3 คน 2) ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกลเทคโนโลยีสารสนเทศ และการ สื่อสาร จำนวน 1 คน 3) ศึกษานิเทศน์ จำนวน 1 คน มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลที่ได้จากการตอบ แบบสอบถามทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัสและทำการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทาง สถิติ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 2 โดยนำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติอื่น ๆ ได้แก่ การวิเคราะห์การจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิง เทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 นั้น ใช้การกำหนดดัชนีความต้องการจำเป็นใช้สูตร $PNI_{modified}$ ได้พิจารณาเรียงลำดับค่าดัชนี $PNI_{modified}$ จากมากไปหาน้อย และกลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{modified}$ ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปมีสภาพปัจจุบันที่มีปัญหา แสดง

ว่า มีความต้องการจำเป็นที่ต้องเร่งการพัฒนา สำหรับกลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{modified} ต่ำกว่า 0.30 มีสภาพของการปฏิบัติที่ดีอยู่แล้ว โดยใช้สูตรในการคำนวณ PNI_{modified} แบบปรับปรุงที่ปรับปรุงจากสูตรดั้งเดิมของ สุวิมล ว่องวานิช (2550)

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ที่ใช้เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นั้น มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อให้ได้ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ที่สอดคล้องกัน มาเป็นบทสรุปด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) มาสังเคราะห์กับข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

ผลการวิจัย

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ภาพรวมสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

(n = 297)

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI	ลำดับ
	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ		
1. ความเป็นผู้นำอย่างมีวิสัยทัศน์	3.84	มาก	4.59	มากที่สุด	0.20	5
2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี	3.90	มาก	4.61	มากที่สุด	0.19	6
3. การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี	3.56	มาก	4.63	มากที่สุด	0.30	2
4. การพัฒนาบุคลากร	3.72	มาก	4.65	มากที่สุด	0.26	3
5. การสนับสนุน การบริหาร และการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยี	3.48	ปานกลาง	4.61	มากที่สุด	0.33	1
6. การใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม	3.71	มาก	4.62	มากที่สุด	0.25	4
ค่าเฉลี่ยรวม	3.70	มาก	4.62	มากที่สุด	0.26	-

จากตารางที่ 1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลภาพรวมเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า

สภาพปัจจุบันภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมาคือ ด้านความเป็นผู้นำอย่างมีวิสัยทัศน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) ด้านการพัฒนาบุคลากรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) ด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นคือ ด้านการสนับสนุน การบริหาร และการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.65$) รองลงมาคือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.63$) ด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม ($\bar{X} = 4.62$) ด้านการสนับสนุน การบริหาร และการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.61$) ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.61$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น คือ ด้านความเป็นผู้นำอย่างมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.59$) และ ตามลำดับ

ความต้องการจำเป็นในภาพรวมมีค่าดัชนี ($PNI_{modified} = 0.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสนับสนุน การบริหาร และการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยี มีค่าดัชนีสูงที่สุด ($PNI_{modified} = 0.33$) รองลงมาคือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี ($PNI_{modified} = 0.30$) ด้านการพัฒนาบุคลากร ($PNI_{modified} = 0.26$) ด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม ($PNI_{modified} = 0.25$) ด้านความเป็นผู้นำอย่างมีวิสัยทัศน์ ($PNI_{modified} = 0.20$) และด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี มีค่าดัชนีน้อยที่สุด ($PNI_{modified} = 0.19$) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

การวิเคราะห์ข้อมูลผลจากการวิจัยเชิงคุณภาพโดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้วิธีแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้ 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา 3 คน 2) ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกลเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร 1 คน 3) ศึกษาธิการ 1 คน สามารถนำมาจัดทำเป็นแนวทางการพัฒนาต่อไป มีผลสรุปดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความสามารถด้านการสนับสนุน การบริหาร และการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการศึกษาเรียนรู้เทคโนโลยี และระบบบริหารจัดการสถานศึกษา ลงพื้นที่สำรวจความต้องการทรัพยากรของครู และนักเรียนด้วยตนเอง เพื่อให้สามารถทำการวางแผนจัดสรร จัดหางบประมาณและทรัพยากรทางเทคโนโลยีให้เพียงพอ พร้อมทั้งสร้างทีมงานผู้รับผิดชอบด้านเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนครูให้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีจัดการเรียนรู้และปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างเครือข่ายความร่วมมือ แลกเปลี่ยนข้อมูลกับองค์กรภายนอกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการควบคู่กับการติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความสามารถด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาทักษะการกำหนดและถ่ายทอดวิสัยทัศน์พร้อมนโยบาย ควบคู่กับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาครูโดยการฝึกอบรม และสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางเทคโนโลยี พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการทำงานในสถานศึกษา ควบคู่กับสร้างแรงจูงใจในการใช้เทคโนโลยีแก่ครูเพื่อส่งต่อวัฒนธรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ

3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองให้เข้าใจทั้งศักยภาพและข้อจำกัดของเทคโนโลยี วางแผนส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาครูด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีเหมาะสมตามศักยภาพรายบุคคล โดยให้ครูเข้ารับการพัฒนาความสามารถทางเทคโนโลยีจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารสถานศึกษาพึงสร้างแรงจูงใจให้ครูเกิดความต้องการพัฒนาตนเอง กระตุ้นให้ครูได้เรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ สม่ำเสมอ

4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีทั้งศึกษาด้วยตนเองและเข้าร่วมการอบรมการพัฒนาตนเอง ติดตามการเปลี่ยนแปลงของข้อกฎหมาย พระราชบัญญัติ อีกทั้งยังเข้าร่วมการฝึกอบรมเพื่อวางแผนการปฏิบัติเพื่อใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีอย่างรับผิดชอบ ตลอดจนพัฒนาความสามารถในการถ่ายทอดหลักการปฏิบัติภายใต้กรอบจริยธรรมอย่างมีประสิทธิภาพและเชี่ยวชาญ

5. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำอย่างมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการฝึกพัฒนาด้านให้มีความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี ฝึกการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ให้สามารถทำการกำหนดวิสัยทัศน์อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการทำงาน และเลือกใช้เทคโนโลยีร่วมกับครู และบุคลากรในสถานศึกษา รวมถึงฝึกทักษะการ

สื่อสารและสร้างแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยี และสร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ทางเทคโนโลยี

6. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเรียนรู้ทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสื่อเทคโนโลยีในการจัด กิจกรรมในชั้นเรียน วางแผนการจัดสรรทรัพยากรเพื่อตอบสนองความต้องการของครูอย่างเพียงพอ สนับสนุนให้ครูได้เข้าฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีที่ได้รับสนับสนุนจากต้นสังกัด การสร้างสื่อการเรียนรู้ที่ เหมาะกับวัยผู้เรียน และการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลผู้เรียน โดยต้องนิเทศการสอนของครู เพื่อให้ครูได้รับข้อเสนอแนะและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

จากผลการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด และข้อมูลเชิงคุณภาพ มา ทำการวิเคราะห์สามารถได้แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยเรียงลำดับตามความต้องการจำเป็น ได้ ดังนี้

1. ด้านการสนับสนุน การบริหาร และการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยี ประกอบด้วย 1) สนับสนุนการเรียนรู้ระบบบริหารจัดการสถานศึกษา และแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง 2) ติดตามการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีทางการศึกษารูปแบบใหม่อย่างต่อเนื่อง 3) ประเมินความต้องการด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษา ครู และนักเรียนด้วยตนเอง 4) วางแผนงบประมาณสำหรับการ จัดหา จัดสรรเทคโนโลยีอย่างเพียงพอ 5) สนับสนุนและส่งเสริมพัฒนาครูให้สามารถใช้เทคโนโลยี สำหรับจัดการเรียนรู้ และการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา 6) สร้างทีมงานผู้รับผิดชอบด้าน เทคโนโลยีให้การสนับสนุน การดูแล และการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา 7) สร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกับองค์กรภายนอกสถานศึกษา

2. ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี ประกอบด้วย 1) กำหนดทิศทางและ เป้าหมายการใช้เทคโนโลยีร่วมกันกับครู และบุคลากร 2) สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา แลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านเทคโนโลยี 3) ส่งเสริมการเรียนรู้ และการทดลองใช้เทคโนโลยีทาง การศึกษาใหม่ร่วมกัน ระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง 4) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างในการใช้ เทคโนโลยี เพื่อสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีของครู 5) ติดตามและประเมินผลการใช้ เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง 6) ปลุกฝังการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ผ่านการถ่ายทอด และ ฝึกอบรมครู ให้เกิดวัฒนธรรมทางเทคโนโลยีอย่างยั่งยืน

3. ด้านการพัฒนาบุคลากร ประกอบด้วย 1) เปิดโอกาสให้ครูร่วมวางแผนและดำเนินงานด้าน เทคโนโลยี ส่งเสริมครูแสดงออกความเป็นผู้นำเทคโนโลยี 2) วางเป้าหมายและแผนพัฒนาครูอย่าง เป็นระบบ บริหารการพัฒนาครูให้ครอบคลุมทุกด้านที่เกี่ยวข้อง 3) จัดสรรงบประมาณ สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมการอบรม และพัฒนาความสามารถเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ 4) ยอมรับการ

ใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษาให้ครูเกิดกำลังใจในการใช้เทคโนโลยี 5) ประพฤติตนเป็นต้นแบบความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี กระตุ้นให้ครูเกิดการพัฒนาด้านตามความสนใจทั้งทักษะวิชาการและการจัดการเรียนรู้ 6) สนับสนุนการพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีจากผู้เชี่ยวชาญ ให้ครูมีความรู้ความสามารถแก้ปัญหาเบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เทคโนโลยีเฉพาะด้าน

4. ด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม ประกอบด้วย 1) ศึกษากฎหมายและจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ทั้งศึกษาด้วยตนเองและเข้ารับการอบรม เพื่อให้ใช้เทคโนโลยีได้อย่างปลอดภัย มีความรับผิดชอบ ถูกต้องตามกฎหมาย และหลักจริยธรรม 2) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม แสดงพฤติกรรมและการเคารพสิทธิส่วนบุคคล ใช้สื่ออย่างมีความรับผิดชอบ และไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ 3) จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ และประชาสัมพันธ์จริยธรรมการใช้เทคโนโลยีและภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อสร้างความตระหนักรู้แก่ครู นักเรียน และผู้ปกครองในวงกว้าง 4) ร่วมมือและทำความเข้าใจระบบความปลอดภัยของข้อมูลภายในสถานศึกษา ตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด 5) ประชุมครูในการกำหนดกรอบแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัยในสถานศึกษา และถ่ายทอดแนวปฏิบัติสู่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ด้านความเป็นผู้นำอย่างมีวิสัยทัศน์ ประกอบด้วย 1) ศึกษาให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และติดตามการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเอง ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครู และผู้เชี่ยวชาญ 2) ส่งเสริม และเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการสร้างและกำหนดเป้าหมายการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา 3) วิเคราะห์ศักยภาพสถานศึกษาเชิงกลยุทธ์ ให้การกำหนดวิสัยทัศน์สอดคล้องกับสมรรถนะ และบริบทของสถานศึกษา 4) สร้างสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมรอบด้าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน 5) สื่อสาร ถ่ายทอด และสร้างแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยีแก่ครู และนักเรียน ให้เกิดการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ในสถานศึกษา 6) ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ 7) สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางเทคโนโลยีกับหน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาอื่นเพื่อเสริมสร้างแนวคิด และมุมมองใหม่ด้านการใช้เทคโนโลยี

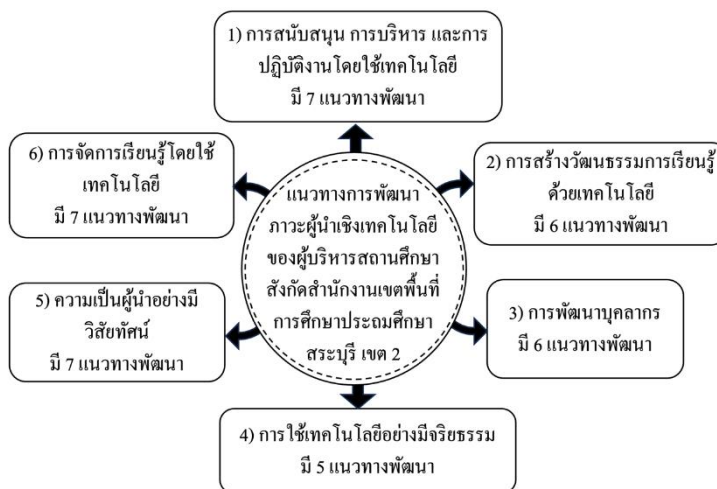
6. ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ประกอบด้วย 1) ประยุกต์ใช้ทักษะทางเทคโนโลยีกำหนดหลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ติดตามเทคโนโลยีการผลิตสื่อการสอนรูปแบบใหม่และเผยแพร่ให้ครูนำไปใช้ 3) ส่งเสริมการพัฒนาครูด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และการสร้างสื่อ อาทิ การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) การใช้เทคโนโลยีเสมือน (VR) การใช้เทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม (AR) 4) สำรวจ ประเมิน และติดตามลักษณะการใช้สื่อเทคโนโลยีในชั้นเรียน แล้วเตรียมทรัพยากรรองรับการใช้งานของครู และนักเรียน 5) นิเทศการสอนและให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาแนวทางการสอนของครูให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น 6) สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูประเมินผู้เรียนด้วยการใช้เทคโนโลยี อาทิ Google form, Kahoot, Quizizz และ Socrative 7)

ส่งเสริมการใช้สื่อการสอนโดยผ่านระบบการศึกษาผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัล จะช่วยแก้ปัญหาในการสอนของครูที่ไม่ตรงสาขาวิชาเอก หรือโรงเรียนที่ขาดแคลนครูได้

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 สามารถสรุปผลการวิจัยแสดงถึงองค์ความรู้ใหม่ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า

สภาพปัจจุบัน ของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะนโยบายการส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ทุกระดับ เพื่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ผู้บริหารสถานศึกษาขับเคลื่อนในแต่ละสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ครูได้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้

การผลิตสื่อการสอน และการประเมินผลผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนด้านการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนด้วยเทคโนโลยี เมื่อครูเกิดความเข้าใจร่วมกัน การบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับกระบวนการจัดการเรียนรู้ และการบริหารจัดการสถานศึกษาจึงทำให้เป็นรูปธรรมได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูพงศ์ อยู่ภักดี และ กฤษณก ดวงขาม (2564) ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อานิสพาชีรา อาษานีย์ (2564) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครู สำหรับ 1) ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม มีการกำหนดหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะกับการใช้เทคโนโลยี และผู้บริหารร่วมเรียนรู้กับครูด้านพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีจัดการเรียนรู้ การสร้างสื่อการสอน การวัดผลและประเมินผลผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของจุฬาลักษณ์ พรหมอุบล (2564) ศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ชุมพร พบว่า ระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอยู่ในระดับมาก อันเนื่องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนดให้มีการใช้เทคโนโลยีจัดการเรียนการสอน โดยบูรณาการเทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านความเป็นผู้นำอย่างมีวิสัยทัศน์ สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของสถานศึกษา และทำการสื่อสารแนวทางการใช้เทคโนโลยีให้ครูและบุคลากรเข้าใจร่วมกันได้ดี การแสดงออกถึงภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในด้านนี้จึงมีลักษณะมองการณ์ไกล และการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้ปรับตัวกับความเปลี่ยนแปลงอย่างเหมาะสม

สภาพที่พึงประสงค์ จากความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะการส่งเสริม และการพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถขับเคลื่อนองค์กรด้วยเทคโนโลยีได้อย่างเป็นระบบ ยั่งยืน และมีประสิทธิภาพ ครูจึงมีความคาดหวังในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา รวมถึงความสามารถใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการพัฒนาสถานศึกษา พัฒนาผู้เรียน และสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวิกา ทีเจริญ และ เพ็ญวรา ชูประวดี (2562) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี อยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับ 1) ด้านการพัฒนาบุคลากร สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาการมุ่งเน้นให้ครูนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ อาจเป็นเพราะ การพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้และทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพด้านเทคโนโลยีพึงดำเนินการวางแผนการพัฒนา ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาครู ให้ครูเกิดทักษะที่นำมาใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาตามนโยบาย และครูมีความเป็นมืออาชีพ สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ การปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยของ พรวิภา เขยกลั่น (2566) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากร เป็นองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับภาวะผู้นำของผู้บริหาร ซึ่งผู้บริหารต้องเข้าใจกับความแตกต่างระหว่างบุคคลตามความสามารถ ความถนัด สร้างแรงบันดาลใจให้ให้ครูได้สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อย่างมีประสิทธิภาพต่อเนื่อง ผู้บริหารส่งเสริมความรู้และทักษะของแต่ละบุคคล และผู้บริหารสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาของสถานศึกษา 2) ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงาน จัดการโดยการสร้างวัฒนธรรมการใช้เทคโนโลยีของครู และบรรยากาศเพื่อการจัดการเรียนรู้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษาพึงมีวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันผ่านเทคโนโลยี อาทิ การใช้แพลตฟอร์มออนไลน์เป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การยอมรับความล้มเหลวที่อาจเกิดขึ้นจากทดลองการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ รวมถึงการให้กำลังใจแก่ครูที่กล้าเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรวัฒน์ รักปัญญาสุทธิกุล (2564) ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ด้านการสนับสนุน การบริหาร และการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยี สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับที่มากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรทางเทคโนโลยีให้เพียงพอต่อการใช้งาน อาจเป็นเพราะผู้บริหารขาดการวางแผนบริหารงานด้านทรัพยากรอย่างเป็นระบบภายใต้ข้อจำกัดด้านงบประมาณ ผู้บริหารพึงสำรวจความต้องการทรัพยากรของครูอย่างทั่วถึง ทดลองใช้งานเทคโนโลยีเพื่อหาข้อบกพร่องด้วยตนเอง อาทิ ความครอบคลุมของสัญญาณอินเทอร์เน็ต ความชัดเจนสัญญาณดาวเทียม การใช้งานจอโทรทัศน์ในห้องเรียนอย่างครอบคลุม

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ทั้ง 6 ด้าน เมื่อเรียงลำดับค่าดัชนีความต้องการจำเป็น(Priority Need Index: PNI) จากผลการวิจัย พบว่า ความต้องการจำเป็นที่มีค่าดัชนี (PNI_{modified}) สูงที่สุด คือ การสนับสนุน การบริหาร และการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยี แสดงให้เห็นถึงความต้องการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ผลจากการวิเคราะห์ความสอดคล้องกับความคิดเห็นและการสัมภาษณ์ถึง

โครงสร้างจากผู้ทรงคุณวุฒิสามารถสรุปเหตุผลได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาเครื่องมือ หรือระบบติดตามด้านเทคโนโลยีเพื่อการสำรวจความต้องการทรัพยากรทางเทคโนโลยีของครูที่เหมาะสม ผู้บริหารพัฒนาทักษะการจัดหา จัดสรรงบประมาณ เพื่อช่วยให้การจัดสรรทรัพยากรทั้งในด้านอุปกรณ์ เทคโนโลยีให้เพียงพอ ด้านซอฟต์แวร์ภายในสถานศึกษาให้ทันสมัย และด้านทีมงานผู้เชี่ยวชาญมี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีการบริหารของผู้บริหาร ร่วมกับครู งานวิจัยของ สุจริต แสงสุวรรณ (2566) ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย พบว่า ด้านการ สนับสนุน การบริหารจัดการ และการดำเนินการด้านเทคโนโลยี กล่าวว่า ผู้บริหารมีการจัดสรร งบประมาณสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง เพื่อเสริมสร้างทักษะทางเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเรียน การสอน เช่น การจัดอบรมการใช้งานเทคโนโลยีให้กับบุคลากรเป็นต้น ผู้บริหารสำรวจความต้องการ และสนับสนุนอุปกรณ์เกี่ยวกับเทคโนโลยี เช่น อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ รองลงมาคือ ด้านการ สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี ผลจากการวิเคราะห์ความสอดคล้องกับความคิดเห็นและการ สัมภาษณ์ถึงโครงสร้างจากผู้ทรงคุณวุฒิสามารถสรุปเหตุผลได้ว่า การสร้างบรรยากาศการทำงาน และ การเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลางการดำเนินงานของ สถานศึกษา เป็นการปลูกฝังทักษะด้านเทคโนโลยีให้แก่ครูที่สามารถก่อให้เกิดวัฒนธรรมการใช้ เทคโนโลยีได้ รวมถึงการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์เป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การร่วมมือทดลองใช้ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ระหว่างครูและผู้บริหารสถานศึกษา การแสดงออกของผู้บริหารให้ครูได้รับการ ช่วยเหลือ การแก้ไขปัญหา รวมถึงกำลังใจแก่ครูที่กล้าเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับวิจัยของ ธณชนันท์ พรหมแทนสุด (2565) ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาใน ยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ กล่าวว่า การพัฒนาความรู้ และทักษะ การใช้เทคโนโลยีผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดการพัฒนาอย่างเป็นระบบ สร้างวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการ เปลี่ยนแปลง สร้างเครือข่ายการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย สร้างเอกลักษณ์ด้านการพัฒนา ตนเอง สอดคล้องแนวคิดของ CASTLE (2009) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร สถานศึกษา เสริมสร้างความสามารถผู้บริหารด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัล โดยจัด สภาพแวดล้อม และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในผู้เรียนทุกระดับ และส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพของครู และบุคลากร รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ผลจากการวิเคราะห์ความสอดคล้องกับความคิด เห็นและการสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างจากผู้ทรงคุณวุฒิสามารถสรุปเหตุผลได้ว่า ผู้บริหารมีแผนส่งเสริม การพัฒนาบุคลากรรายบุคคล โดยเน้นให้ครูได้รับการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีตามความถนัด และมี โอกาสได้รับการฝึกอบรม ฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องทั้งภายในสถานศึกษา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ครูเกิดทักษะทางเทคโนโลยีรองรับเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็ว หลากหลาย และทันสมัย พร้อมนำทักษะดังกล่าวเข้ามามีบูรณาการจัดการเรียนรู้ และการปฏิบัติงาน

ผู้บริหารติดตาม ประเมินผลรายความก้าวหน้าหลังการฝึกอบรมรายบุคคล พร้อมกับสร้างแรงจูงใจและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่

2. ผลการนำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม และข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) และจากการจัดลำดับความต้องการจำเป็นที่สูงสุด สามารถนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 คือ 1) ด้านการสนับสนุน การบริหาร และการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยี มีแนวทางการพัฒนา คือ การสำรวจประเมินความต้องการด้านเทคโนโลยีของบุคลากรและนักเรียนอย่างรอบด้าน แล้ววางแผนการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรให้เพียงพอตรงตามความจำเป็นอย่างเป็นระบบ ควรพัฒนาทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีของบุคลากรให้มีความสามารถในการใช้ระบบในการปฏิบัติงาน และสามารถประยุกต์สู่การจัดการเรียนรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาพึงสร้างทีมงาน สร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน สอดคล้องกับ อภิสิทธิ์ กองแก้ว (2566) ศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ กล่าวว่า ด้านการสนับสนุนการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาพึงจัดแหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อมให้เกิดการสื่อสารผ่านเทคโนโลยีที่ทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาพึงจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอ และส่งเสริมให้ครูเข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้เพื่อให้ครูเกิดการพัฒนาศักยภาพ เสริมสร้างสมรรถนะอย่างสร้างสรรค์ 2) ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี มีแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดทิศทางการใช้เทคโนโลยีร่วมกันอย่างชัดเจน ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการเรียนรู้เทคโนโลยีร่วมกันเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ พร้อมกับสนับสนุนบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์สร้างความมั่นใจ และพื้นที่ปลอดภัยสำหรับการทดลองใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ตามความสนใจ ทั้งนี้ผู้บริหารติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็นวัฒนธรรมสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชณี สุทธิประภา (2566) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนเทคโนโลยีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจนเกิดประสิทธิภาพ นำไปสู่นวัตกรรมในการเรียนรู้และการทำงานอย่างหลากหลาย ผู้บริหารสถานศึกษาการวางแผนพัฒนาหลายมิติโดยใช้เครื่องมือสมัยใหม่ส่งเสริมครูให้เกิดการคิดเป็น และแก้ไขปัญหาได้ 3) ด้านการพัฒนาบุคลากรมีแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารทำความเข้าใจความแตกต่างของบุคลากรตามศักยภาพ พร้อมวางแผนการพัฒนาศูนย์บุคคลอย่างตรงจุด เพื่อส่งเสริมความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยีของครูตามมาตรฐาน

ทางวิชาชีพ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมการฝึกอบรมพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีของครูจากผู้เชี่ยวชาญ พร้อมกับการสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองเสริมสร้างความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยีอย่างรอบด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัสนี โปราณนท์ (2564) ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 กล่าวว่า ผู้บริหารแสดงความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี โดยใช้เทคโนโลยีเป็นตัวกลางในการทำงานอย่างเป็นกิจวัตรทั้งใช้เพื่อการสื่อสาร สืบค้น การเก็บข้อมูล ผู้บริหารสนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรให้เข้าอบรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ เพื่อให้ครูเกิดความชำนาญด้านการใช้งานเทคโนโลยีที่สามารถช่วยแบ่งเบาภาระงานและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน of ครู 4) ด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม มีแนวทางการพัฒนาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม โดยตระหนักถึงผลกระทบทั้งในแง่ของความปลอดภัยของข้อมูล ลิขสิทธิ์ และความรับผิดชอบต่อการใช้งานการสื่อสารบนโลกออนไลน์ ผู้บริหารควรกำหนดนโยบาย มาตรการความปลอดภัย และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา พร้อมทั้งถ่ายทอด สื่อสาร บังคับใช้นโยบายดังกล่าว เพื่อปลูกฝัง และสร้างความตระหนักถึงความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยี และภัยคุกคามทางไซเบอร์ ให้การใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษามีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาผู้วิจัยจึงรวบรวมข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำผลวิจัยไปใช้และการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการสนับสนุน การบริหาร และการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยี ควรพัฒนาศักยภาพผู้บริหารให้สามารถเลือกใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลางในการสื่อสารภายในองค์กร รวมถึงมีการจัดสรรทรัพยากรด้านเทคโนโลยีที่เพียงพอวางแผนจัดสรรงบประมาณ และเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างด้านเทคโนโลยี

1.2 ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี ควรส่งเสริมบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกันผ่านเทคโนโลยี อาทิ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ การตั้งกลุ่มออนไลน์หรือชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และการสร้างแรงจูงใจให้ครูและนักเรียนกล้าใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์

1.3 ด้านการพัฒนาบุคลากร ควรมีการจัดทำแผนพัฒนารายบุคคลให้แก่ครู และบุคลากรด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีตามศักยภาพ พร้อมจัดระบบการอบรมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ให้ครูเกิดความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี และมีความเป็นมืออาชีพในการจัดการเรียนรู้ ภายใต้การนำทีมโดยผู้บริหารสถานศึกษา

1.4 ด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม ควรมีการจัดอบรมให้ผู้บริหารและบุคลากรตระหนักถึงการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย มีจริยธรรม และเคารพสิทธิของผู้อื่น อาทิ ความรู้เรื่องลิขสิทธิ์ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และพฤติกรรมออนไลน์ที่เหมาะสม ควรจัดทำนโยบายและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความปลอดภัยและจริยธรรมทางเทคโนโลยีในสถานศึกษา

1.5 ด้านความเป็นผู้นำอย่างมีวิสัยทัศน์ ควรกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจด้านการใช้เทคโนโลยีให้ชัดเจน พร้อมทั้งจัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาเทคโนโลยีที่สามารถสื่อสาร และนำไปปฏิบัติได้จริง ควรมีการประชุมชี้แจงทิศทางและระดมความคิดเห็นจากครูและบุคลากร เพื่อให้เกิดความร่วมมือในองค์กร

1.6 ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ควรมีบทบาทการส่งเสริมให้ครูสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับอย่างหลากหลาย อาทิ การใช้เกมการศึกษาในแพลตฟอร์มออนไลน์ในการวัดผล สื่อมัลติมีเดีย เกมส์ การใช้เทคโนโลยีเสมือนจริง และการใช้ปัญญาประดิษฐ์ พร้อมทั้งผู้บริหารเป็นผู้ให้คำแนะนำและผู้สนับสนุนการใช้นวัตกรรมการสอนอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการพัฒนาระบบสารสนเทศสถานศึกษา เพื่อการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัลในสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาบรรยากาศการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- ชวีกา ทีเจริญ, และเพ็ญวรา ชูประวัตติ. (2562). สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 14(2), 1-12.
- ชูพงศ์ อยู่ภักดี, และกฤษณก ดวงชาทม. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. *วารสารบัณฑิตวิจัย*, 15(41), 31-41.
- จิรวัฒน์ รักปัญญาสุทธิกุล. (2564). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด* [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม].

- จุฬาลักษณ์ พรหมอุบล. (2564). อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนจังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช].
- ธนิชนันท์ พรหมแทนสุด. (2565). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 7(8), 12-26.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง, และประทวน วันนิจ. (2565). ผลกระทบจากสถานการณ์โควิดที่มีต่อการจัดการศึกษาไทย: การศึกษาทางเลือกคือทางหลักและทางรอดในการจัดระบบการศึกษาในอนาคต. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี*, 33(3), 15-29.
- พรวิภา เขยกลืน. (2566). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล [วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
<http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/4778/1/630630018.pdf>
- รัชนิ สุทธิประภา. (2566). ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา].
- ศักรินทร์ เหมหงษา, และโยธิน ศรีโสภา. (2565). ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. *วารสารสังคมศาสตร์วิจัย*, 13(5), 36-53.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. (2567). *แผนการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*.
https://saraburi2.org/web/?module=tab_2_view&cluster_id=&id=339
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. พรักหวานกรรพพิค.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *ปัญหาการระบาดของ COVID-19 ทำให้การศึกษาทั่วโลกหยุดชะงัก*. <https://bic.moe.go.th/index.php/gallery/2021-08-29-21-34-25/2366-covid-19-19-3-2563>
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2562). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจิต แสงสุวรรณ. (2566). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย* [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี].

- สุวิมล ว่องวาณิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ธรรมดาเพรส.
- อานิสฟาชีรา ฮาซานีย. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส เขต 2 [วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่]*.
- อภิสิทธิ์ กองแก้ว. (2566). *วิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ [การค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนครสวรรค์]*.
- อัสนี โปราณนันท. (2564). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา]*.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). Harper & Row.